

Polisen

Lägesbild december 2024 Årssammanfattning

Nationellt bedrägericentrum, NOA

Informationsklass
Öppen

Får spridas!

Förklaringar till lägesbilden

- Samtliga statistik exkl.vishing är hämtad från VUP (verksamhetsuppföljning).
- Statistiken är på en aggregerad nivå.
- R12 normalvärde = medelvärdet (brott) är beräknat utifrån ett tolv-månaders rullande medelvärde för att inkludera samtliga säsongsvariationer. De tre senaste åren inkluderar 2021, 2022 samt 2023. Det är ett fast värde som revideras årligen.
- Variation uppstår när en ändring i formen eller position sker, t.ex. säsongsvariation.
- Avvikelse är observationen eller värdet som avviker mycket från andra observationer/värden. Exempelvis tillfällig topp (som också kan bero på slumpen).

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Polismyndigheten anges

Definitioner av brottstyper*

Kortbedrägerier utan fysiskt kort – CPN

S.k. Card not present. En transaktion (köp, uttag etc.) är genomförd via internet eller på annat sätt, där köparen/den som har kortet/kort-uppgifterna inte är fysiskt närvarande, och där något fysiskt kort inte är synligt, men kortdata används vid transaktionen.

Kortbedrägerier med fysiskt kort – CP

Gärningspersonen använder någon annans fysiska bankkort, betalkort eller kreditkort för att olovligen genomföra köp av vara eller tjänst, alternativt göra uttag av kontanter. Ett kortbedrägeri kan även ske genom att gärningspersonen har kommit över kortuppgifterna.

Annonssbedrägerier

Gärningspersonen vilseleder en intresserad köpare genom att via en annons erbjuda en vara eller tjänst till försäljning eller uthyrning. Efter att betalning ägt rum uteblir leveransen helt eller så levereras en falsk/felaktig vara. Ett annonsbedrägeri kan även ske genom att gärningspersonen agerar som en intresserad köpare till det som erbjuds via annons, i syfte att komma över det som erbjuds via annonsen utan att betala säljaren, eller genom att betala med falska betalningsmedel.

Fakturabedrägerier

Gärningspersonen vilseleder en person eller ett företag att betala en faktura före vara eller tjänst som inte beställts. Kategorin delas in med kontakt eller utan kontakt, vilket avser om kontakt eller inte föregåtts utskicket av fakturan.

Romansbedrägerier

Gärningspersonen inleder en kärleksrelation eller liknande relation med en person, genom fysisk kontakt eller via internet, i syfte att vilseleda till handling som innebär ekonomisk vinning för gärningspersonen, exempelvis att genom olika förevändningar förmå personen att låna ut eller skänka pengar till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.

Investeringsbedrägerier

Gärningspersonen vilseleder en person att placera kapital i något (till exempel finansiella instrument eller företag) som inte existerar, inte har något värde, har lägre värde än utlovat eller är svårt att värdera, i syfte att ge ekonomisk vinning till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.

Bidragsbrott

Bedrägerier som lyder under bidragsbrottslagen, där bedrägeri sker mot myndigheter eller kommuner, såsom tex om en person skickar in en ansökan om tillfällig föräldrapenning till Försäkringskassan avseende vård av sjukt barn, men arbetar som vanligt.

Vishingbedrägerier

Gärningspersonen utger sig via telefon för att vara från företag och banker, men även myndigheter eller annan samhällsviktig aktör. De uppringda personerna manipuleras att lämna ifrån sig sina inloggningsuppgifter eller använda sitt BankID och därefter föra över pengarna till ett annat konto. Gärningspersonen kan alternativt skicka sms som uppmanar personerna att ringa gärningspersonen med förevändningen om pågående bedrägligt beteende mot brottsoffrets bankkonton. Därefter följs samma modus.

Med fysisk vishing uppger gärningspersonen att det har varit brott eller rån i området och uppmanar brottsoffret att ta fram sina smycken, kontanter och bankkort så att en polis eller annan förtroendeingivande aktör kan komma och fotografera godset. En gärningsperson kommer till brottsoffrets bostad och tar med sig godset.

Internationell anknytning

Brottsligheten har någon typ av koppling till länder utanför Sverige. Exempelvis har den brottsutsatte genomfört transaktion i annat land eller på utländsk webbsida, förmåtts skicka pengar till annat land, eller haft kontakt med gärningsperson i utlandet.

Bedrägerier mot äldre eller funktionsnedsatta

Person som blivit utsatt för brott på grund av hög ålder, eller som uppfattats ha nedsatt motståndskraft till följd av hög ålder, fysiskt eller psykiskt funktionshinder, vilket gärningspersonen har utnyttjat. Med äldre/hög ålder avses generellt sett personer 65 år eller äldre.

*Källor: Brå (2023). Klassificering av brott (exl.vishing och bidragsbrott)

Polisen

Kommentarer bedrägeriutvecklingen 2024

I Polismyndighetens uppföljningssystem registrerades **227 434 anmälda bedrägeribrott** 2024. För helåret minskade antalet anmälda brott med 3 procent i jämförelse med 2023.

CNP – kortbedrägerier utan det fysiska kortet

Det brottsområde som påverkar anmälda bedrägeribrotten mest är CNP, 38 procent av de totalt anmälda brotten 2024.

Över tid, se graf, har brotten påverkats av införandet av betaltjänstdirektivet PSD2 inom EU, slutdatum för implementeringen var den 31 december 2020.

Mellan 2022 och 2023 ökade de anmälda brotten igen. Under 2024 ser vi däremot en liten minskning.

Fakturabedrägerier

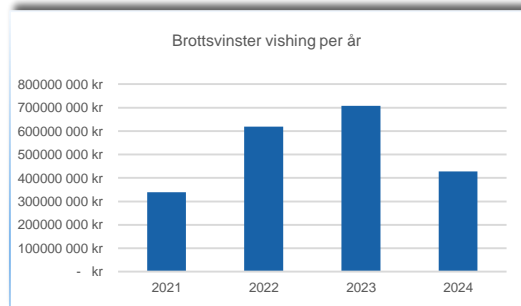
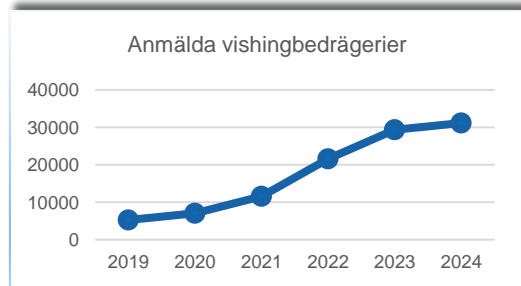
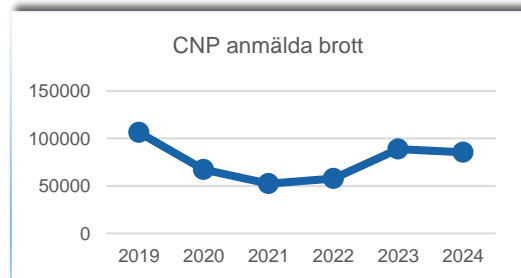
Anmälda fakturabedrägerier har under året ökat med 23 procent. Det är främst fakturabedrägerier utan kontakt som ökat. Ökningen kommer efter några år av minskning i antalet anmälda brott.

Vishingbedrägerier

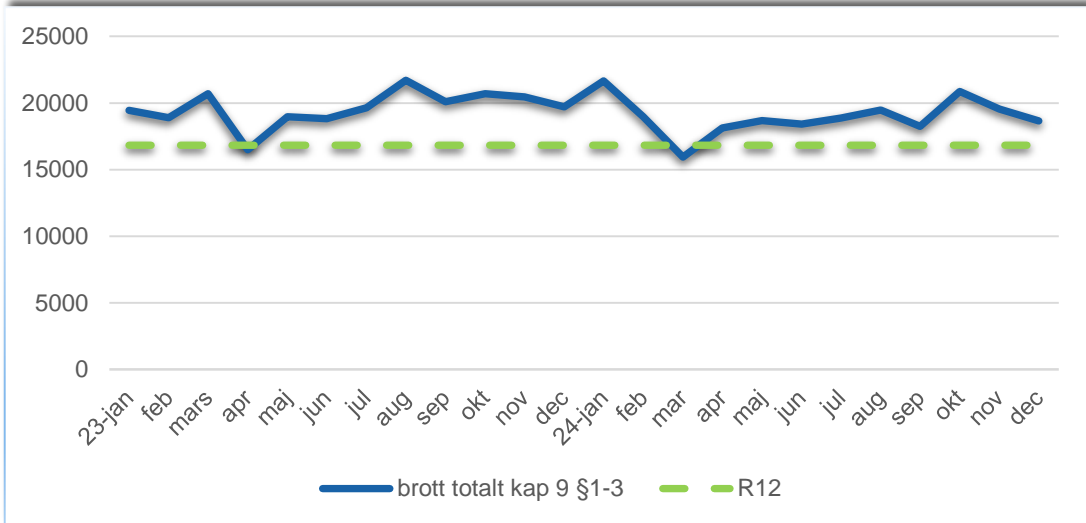
Antalet anmälningar ökar lite under året, se graf för utveckling över tid.

Det finns tydliga toppar i anmälningsstatistiken vid tidpunkter där media rapporteringen varit intensiv, framförallt kopplat till Uppdrag Granskings reportage, uppföljning samt nominering till Stora Journalistpriset.

Brottsvinsterna för vishing bedrägerierna har minskat med 40 procent. Den troliga orsaken är de åtgärder som bankerna vidtagit genom ex beloppsgränser i Swish samt ökad övervakning av transaktioner.

Utvecklingen av bedrägeribrott totalt; kap 9

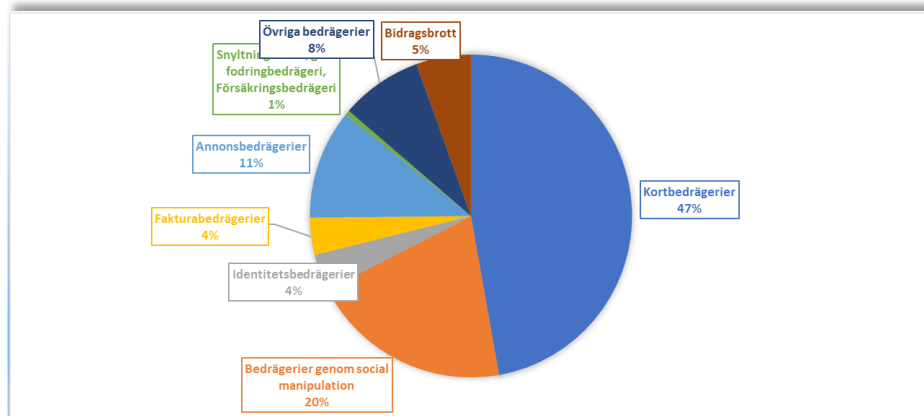
Totalt (jan- dec 2024)

227 434 anmälda brott

Bedrägeribrotten totalt minskade med 5 procent i jämförelse med föregående månad.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 3 procent i jämförelse med 2023.

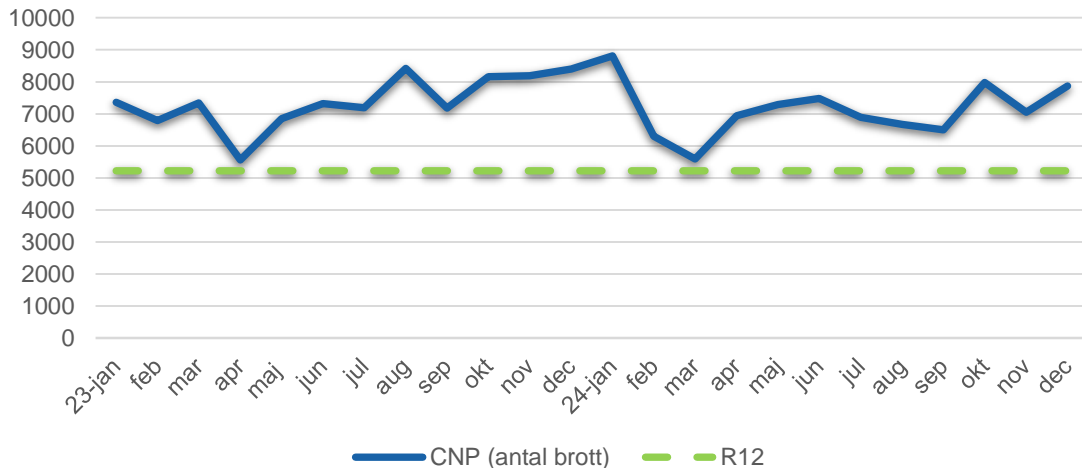
Andelen av bedrägerityper

Anmälda brott under december ökade inom kortbedrägerier utan det fysiska kortet men minskade i de flesta andra bedrägerityper. Störst minskning återfinns i investeringsbedrägerier, vishing och kortbedrägerier utan det fysiska kortet.

Minskade gjorde också anmälda brott i dimensionen bedrägerier med internationell anknytning.

Utvecklingen av kortbedrägerier CNP

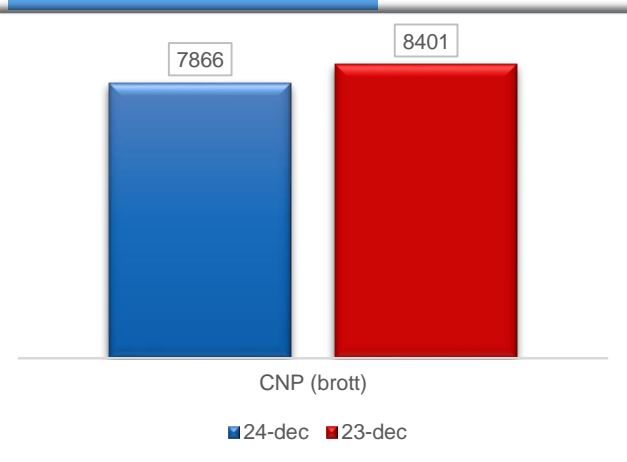
Totalt (jan-dec 2024)**85 380** anmälda brott

Under december ökade antalet anmälda kortbedrägeribrott utan det fysiska kortet med 11 procent i jämförelse med föregående månad.

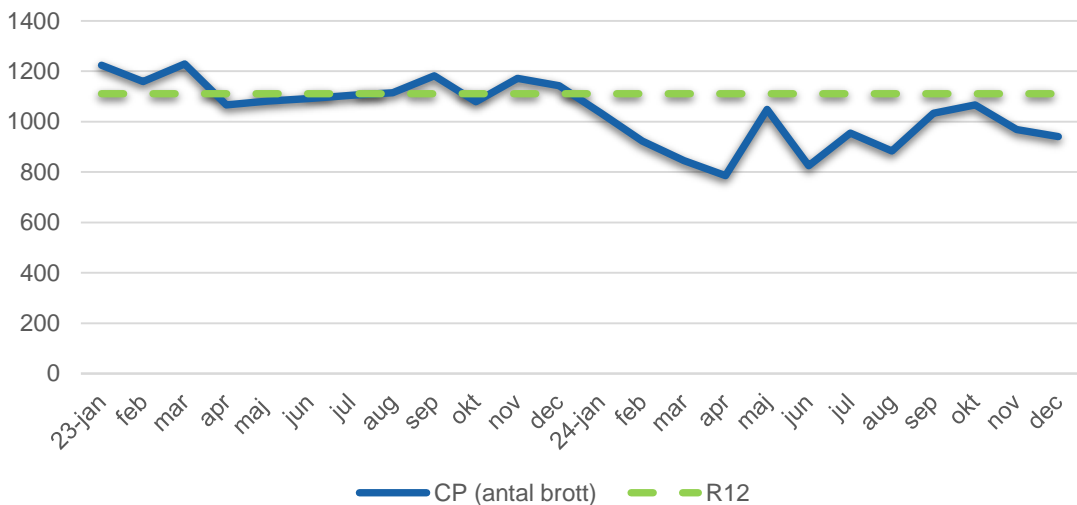
I jämförelse med december föregående år minskade kortbedrägerierna utan det fysiska kortet med 6 procent.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 4 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Utvecklingen av kortbedrägerier CP

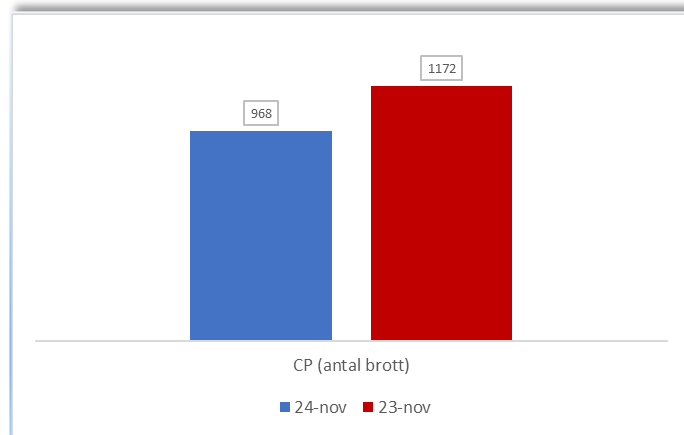
Totalt (jan-dec 2024)**11 308** anmälda brott

Anmälda kortbedrägerier med fysiskt kort minskade med 3 procent i jämförelse med föregående månad.

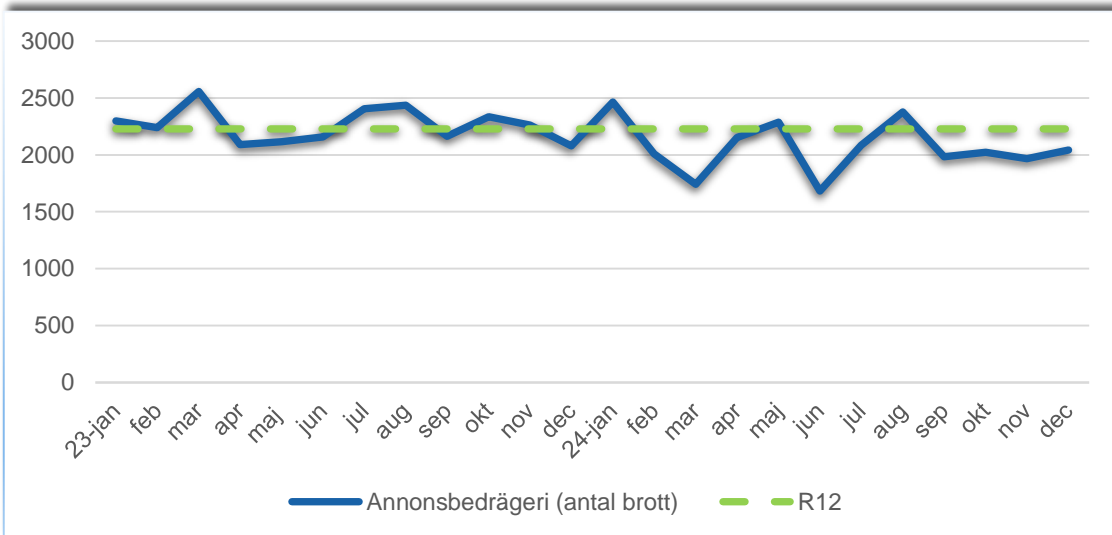
I jämförelse med december föregående år minskade kortbedrägerier med fysiskt kort med 17 procent.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 17 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Utvecklingen av annonsbedrägerier

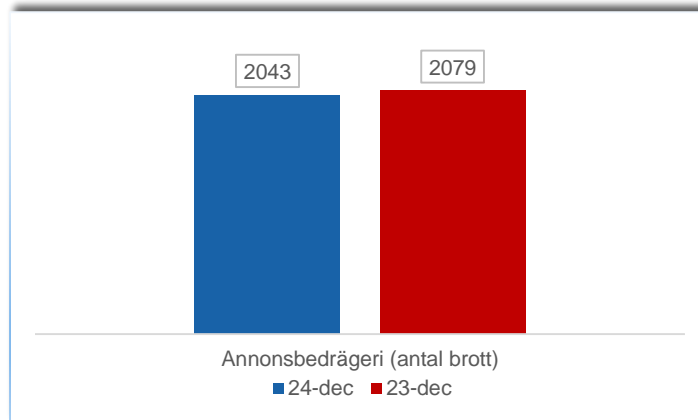
Totalt (jan-dec 2024)**24 813** anmälda brott

Anmälda annonsbedrägerier ökade under december med 3 procent i jämförelse med föregående månad.

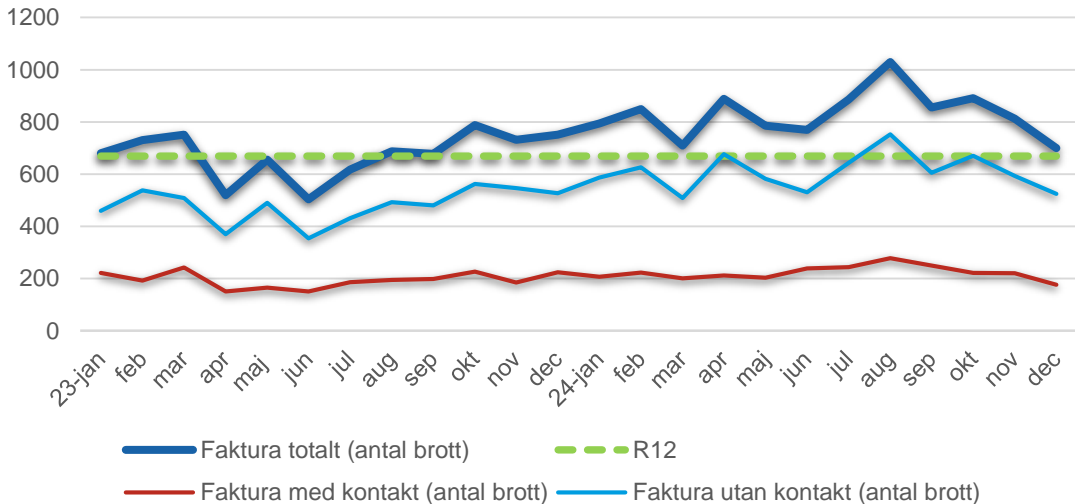
I jämförelse med december föregående år minskade antal anmälda annonsbedrägerier med 2 procent.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 9 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Utvecklingen av fakturabedragerier

Totalt (jan-dec 2024)

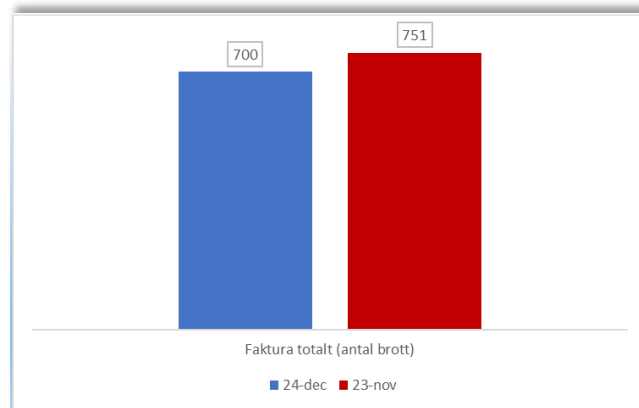
9 969 anmälda brott.

Antal anmälda fakturabedragerier minskade under december med 14 procent i jämförelse med föregående månad.

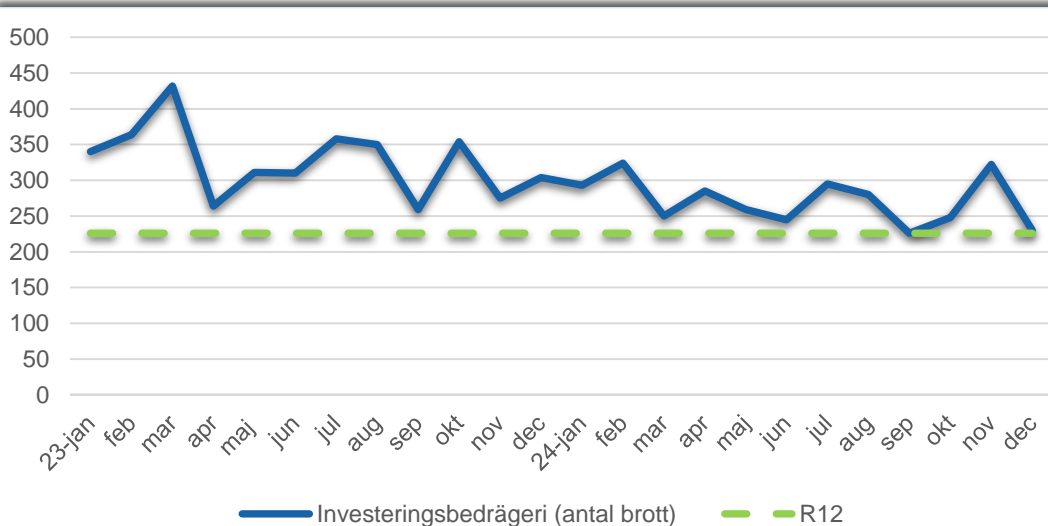
I jämförelse med december föregående år minskade antal anmälda fakturabedragerier med 7 procent.

För helåret ökade antalet anmälda brott med 23 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Utvecklingen av investeringsbedrägerier

Totalt (jan-dec 2024)

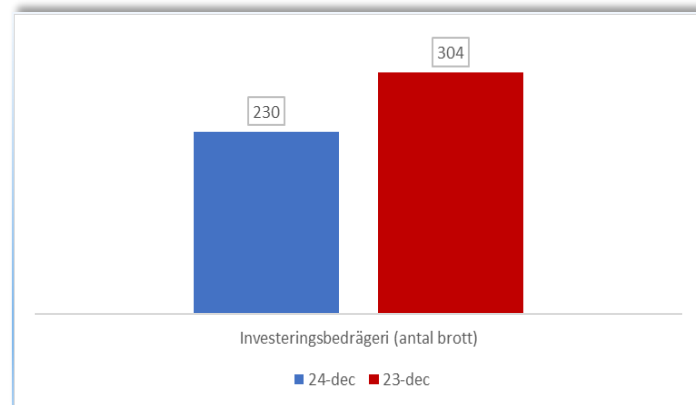
3 257 anmälda brott

Antal anmälda investeringsbedrägerier minskade under december med 29 procent i jämförelse med föregående månad.

I jämförelse med december 2023 minskade antal anmälda brott med 24 procent.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 17 procent i jämförelse med 2023.

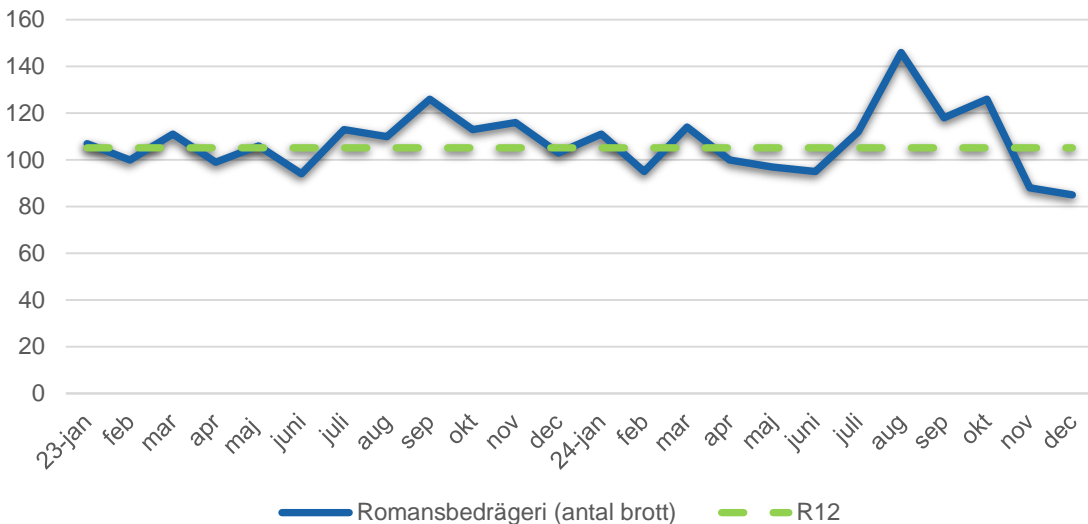
Månadens siffror

ROMANSBEDRÄGERIER

Utvecklingen av romansbedrägerier

Totalt (jan-dec 2024)

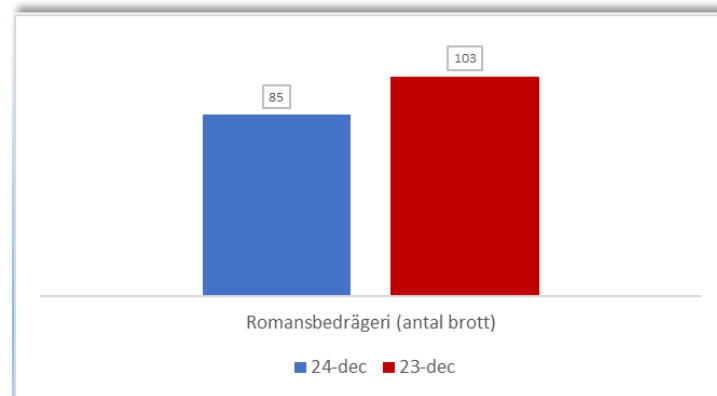
1 287 anmälda brott.

Antal anmälda romansbedrägerier minskade under november med 3 procent i jämförelse med föregående månad.

I jämförelse med december föregående år minskade antal anmälda romansbedrägerier med 17 procent.

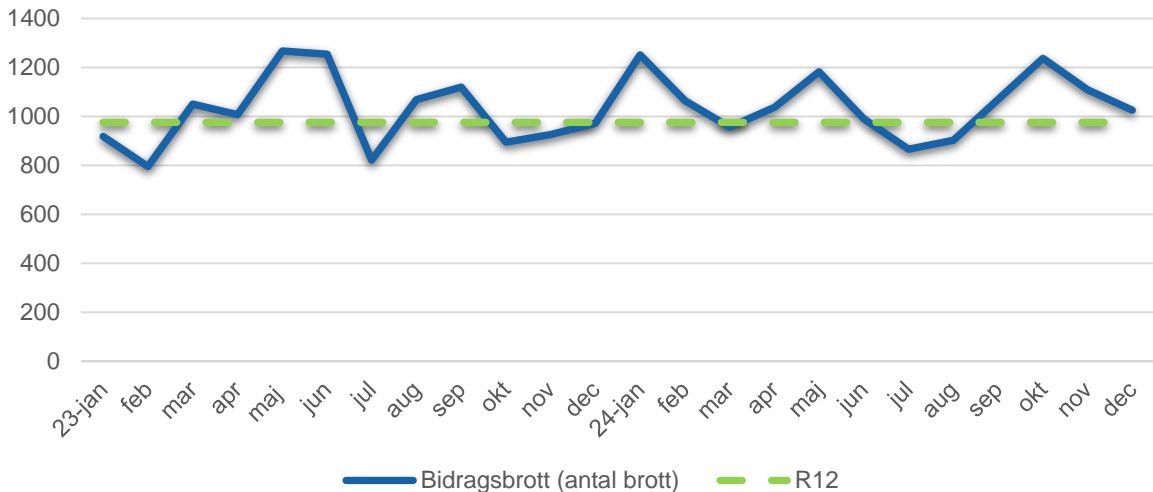
För helåret minskade antalet anmälda brott med 1 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Utvecklingen av bidragsbrott

Totalt (jan-dec 2024)

12 687 anmälda brott

Antalet anmälda brott under december minskade med 7 procent i jämförelse med föregående månad.

Anmälda brott ökade med 6 procent i jämförelse med december 2023.

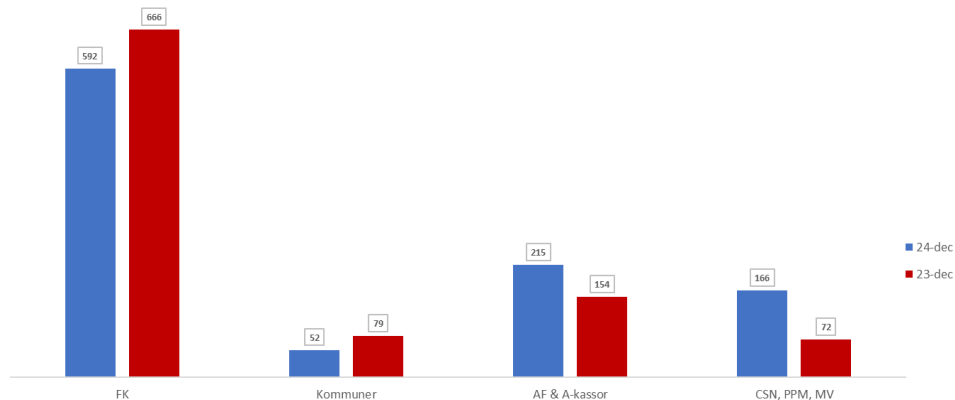
För helåret ökade antalet anmälda brott med 5 procent i jämförelse med 2023.

Månadens siffror

Förändring från december 2023

Övriga myndigheter samt AF&A-kassor ökade sina anmälningar med 131 respektive 40 procent i jämförelse med december 2023. Kommunerna och Försäkringskassan minskade sin anmälningar med 34 respektive 11 procent.

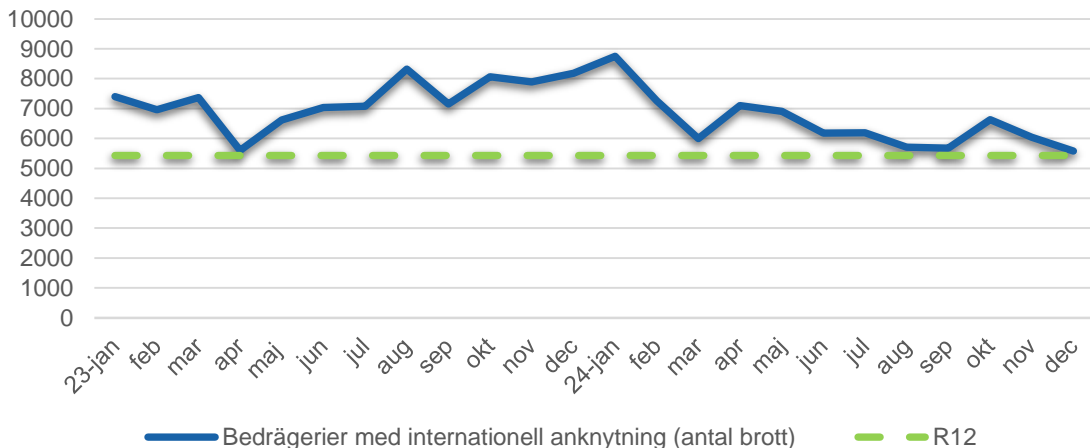
Anmälda bidragsbrott uppdelade per myndighet

BEDRÄGERIER MED INTERNATIONELL ANKNYTNING

Utvecklingen av bedrägerier med internationell anknytning

Totalt (jan-dec 2024)

78 026 anmälda brott.

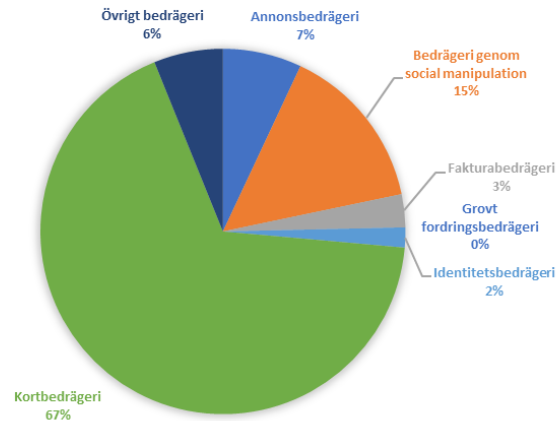
Antalet anmälda bedrägerier med internationell anknytning minskade med 8 procent i jämförelse med föregående månad och minskade med 32 procent i jämförelse med december 2023.

För helåret minskade antalet anmälda brott med 11 procent i jämförelse med 2023.

34 procent av totalt anmälda brott har internationell anknytning.

Under december är kortbedrägerierna den brottskategori som har störst andel ärenden med internationell anknytning, 67 procent. Därefter följer bedrägerier genom social manipulation, 15 procent.

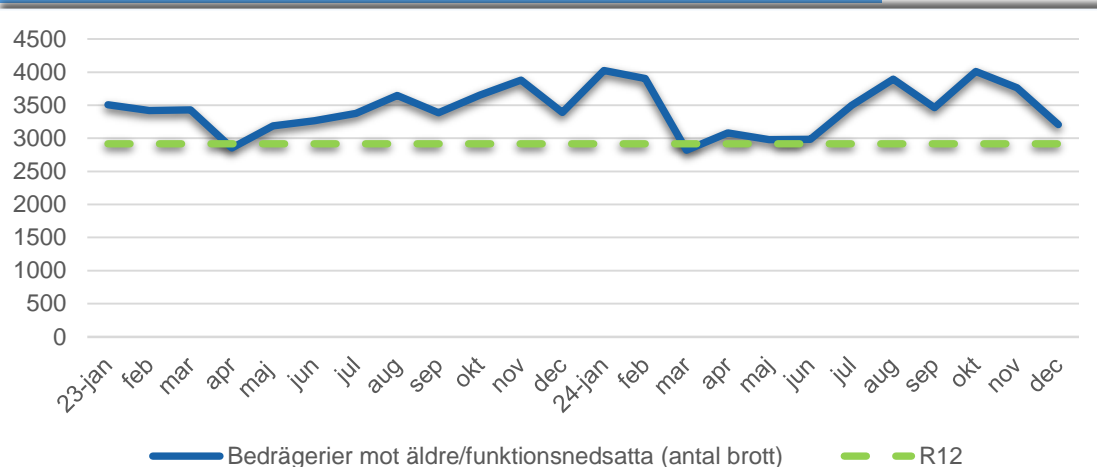
Andelen bedrägerityper som har internationell anknytning

BEDRÄGERIER ÄLDRE OCH FUNKTIONSNEDSATT

Utvecklingen av bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta

Totalt (jan-dec 2024)

41 621 anmälda brott.

Antalet anmälda bedrägerier mot äldre/funktionsnedsatta var under december 15 procent lägre än föregående månad och 5 procent lägre i jämförelse med december 2023.

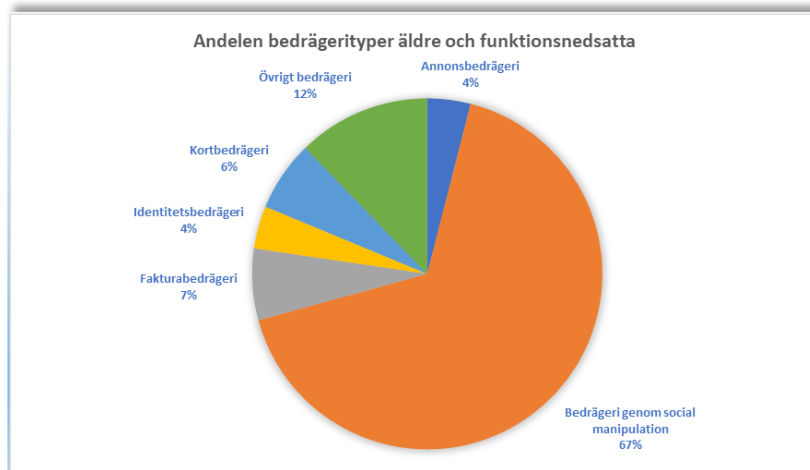
För helåret ökade antalet anmälda brott med 2 procent i jämförelse med 2023.

Av totalt anmälda brott utgör bedrägerier mot äldre/funktionsnedsatta 18 procent.

Av det totalt anmälda brotten i Bedrägerier genom social manipulation under året utgör 56 procent bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta.

Fördelning äldre/funktionsnedsatta december 2024

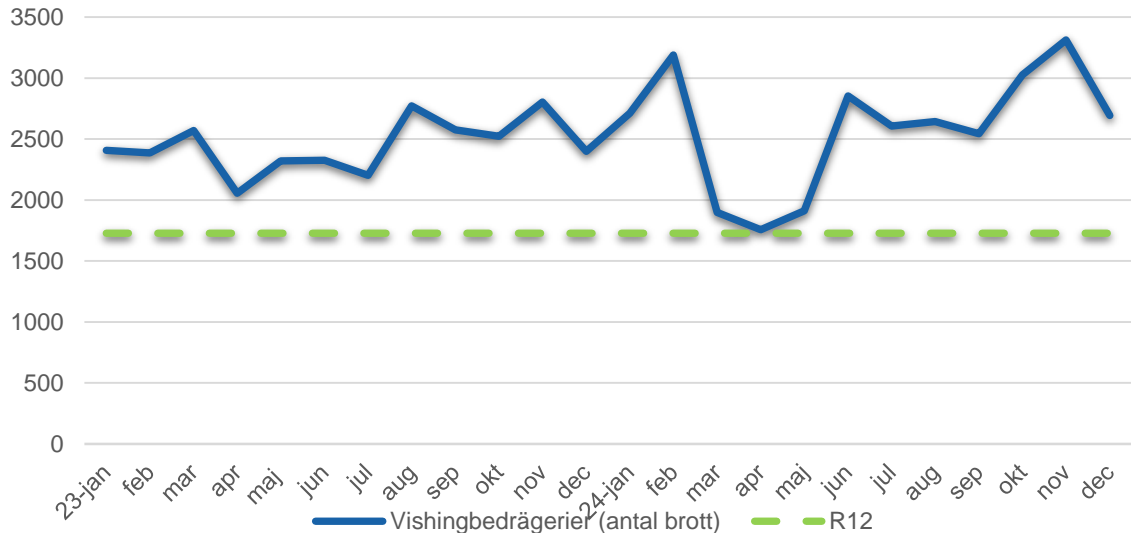
Annonsbedrägeri	128
Bedrägeri genom social manipulation	2140
Fakturabedrägeri	211
Identitetsbedrägeri	126
Kortbedrägeri	208
Övrigt bedrägeri	393

Polisen

Utvecklingen av telefonbedrägerier/vishing

Totalt (jan-dec 2024)

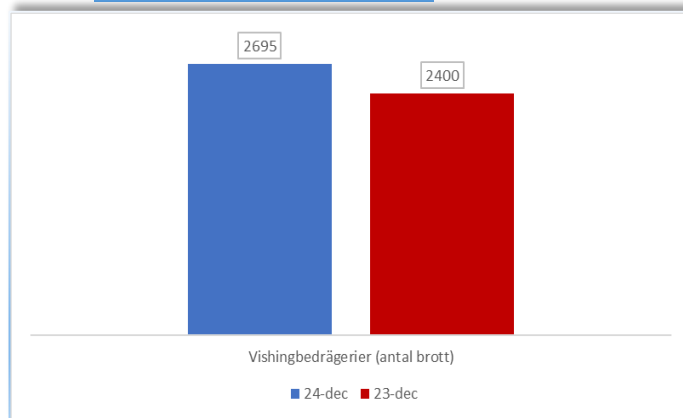
31 155 anmälda brott

Under december anmäldes 19 procent färre telefonbedrägerier/vishing brott än under föregående månad.

I jämförelse med december 2023 anmäldes 12 procent fler brott.

För helåret ökade antalet anmälda brott med 6 procent i jämförelse med 2023.

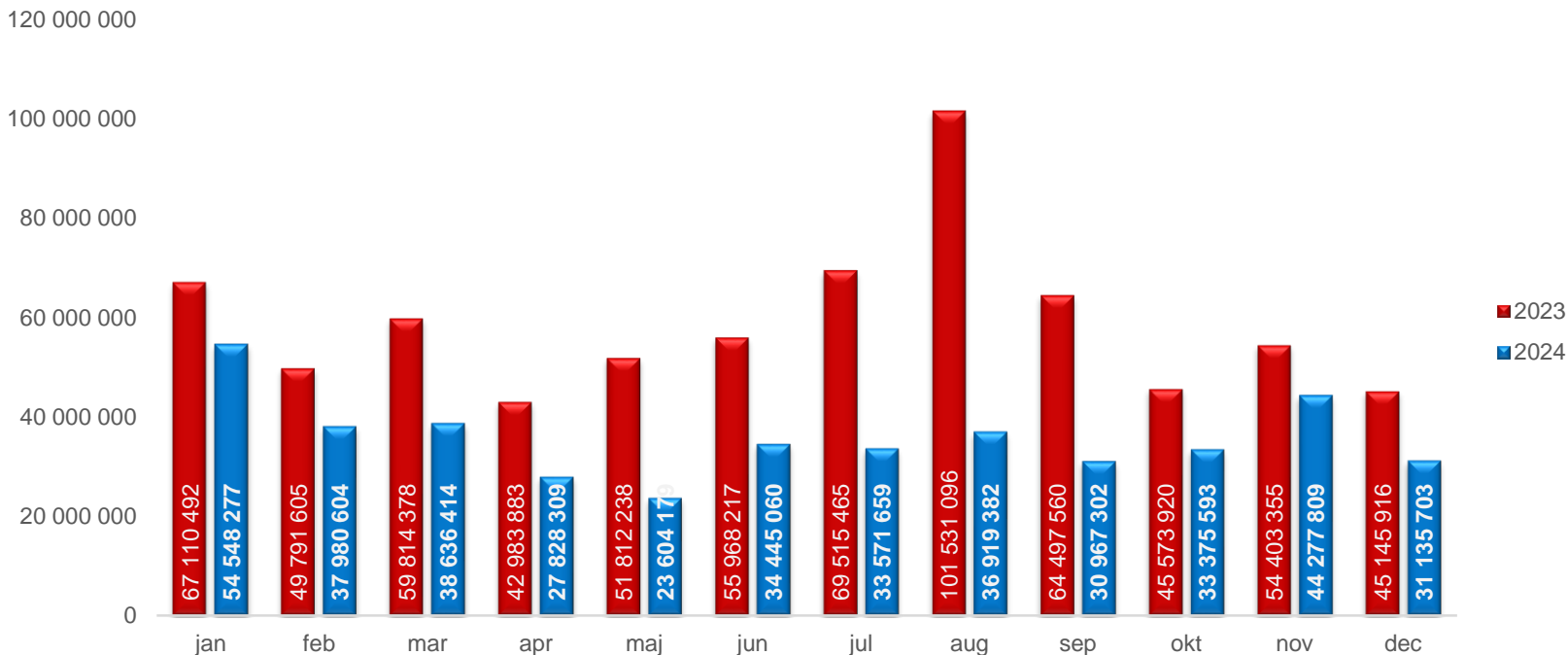
Månadens siffror

VISHING- BROTTSVINSTER

Brottsvinsterna per månad sedan 2023

- Brottsvinsterna under helåret 2024 uppgick till **427 miljoner** kronor, vilket var en minskning med **40 procent** i jämförelse med helåret 2023.
- Brottsvinsterna för december 2024 minskade med 30 procent i jämförelse med föregående månad och minskade med 31 procent i jämförelse med december 2023.